

**Gemeente
Rotterdam**

Werk en Inkomen
Werk, Inkomen, Nationaal Programma Rotterdam
Zuid en EU-arbeidsmigranten
Tim Versnel MSc

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Website: www.rotterdam.nl

Van: David Meijer
Telefoon: 14 010
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Ons kenmerk: M2308-3110 - 23bo007141

Onderwerp: Uitbreiden indicatoren handhaving

Datum: 8 september 2023

Aan de commissie
Werk en Inkomen, Onderwijs, Samenleven,
Schuldhulpverlening, Armoedebestrijding en NPRZ

Beste commissieleden,

Uw commissie is op verschillende momenten geïnformeerd over de vernieuwde focus op de toezicht en handhavingsactiviteiten op de bijstandsuitkering. Bij de bespreking van de monitor Werk en Inkomen op 28 juni jl. is de toezegging (23bb4652) gedaan om de huidige indicatorenset van de monitor uit te breiden met het resultaat van de toezicht- en handhavingsactiviteiten. In deze brief wordt aangegeven hoe dat wordt gedaan.

De genoemde toezegging valt samen met de interne ontwikkeling dat wij meer willen samenwerken met collega's, zodat er gedegen signalen van collega's (zoals inkomensconsulenten en werkcoaches) over vermoedelijke fraude worden gedaan. De collega's komen soms verdachte situaties tegen waar ze een handelingsperspectief op willen hebben. Dit wordt geboden. In 2022 zijn er ook signalen van collega's onderzocht. Met de herijking van de toezicht en handhavingsketen willen wij dit interne meldingenproces optimaliseren.

Dit is ook een ambitie die in het beleidskader Werk is geweldig! is gesteld. De gestelde doelstelling van 700 afgeronde fraudeonderzoeken in 2023 moet ook worden bijgesteld nu de scope van de doelstelling wordt verbreed. De doelstelling van 700 afgeronde fraudeonderzoeken was gesteld op meldingen die door Rotterdammers werden gedaan. Nu ook meldingen van collega's worden meegenomen en door de uitvoering van de motie Voldoende Capaciteit Bijzondere Onderzoeken Bijstandsfraude (22bb007411)¹ er meer capaciteit beschikbaar is, wordt de doelstelling uitgebreid naar 850 afgeronde fraudeonderzoeken voor 2023. De onderbouwing van de 850 afgeronde fraudeonderzoeken bevindt zich onderaan dit document in het onderdeel monitoring van de toezicht- en handhavingsactiviteiten.

¹ De afdoening van de motie is toegevoegd in het raadsvoorstel (23bb004048) over het beleidskader Werken is Geweldig! welke op 13 september in de commissie WIOSSAN wordt besproken.

Een andere reden om meer over de toezicht- en handhavingsactiviteiten te rapporteren is om een transparante en brede blik te geven op alle activiteiten die wij ondernemen. Naast de meldingen van vermoedelijke fraude van Rotterdammers en collega's worden er ook bestandskoppelingen verwerkt. Bestandskoppelingen zijn berichten door gegevensdeling met derden, zoals het Inlichtingenbureau. Dit is een gegevensknooppunt dat gemeenten verbindt met andere overheidsinstellingen. Een voorbeeld zijn overzichten met personen die een inkomen hebben verdiend en ook een volledige uitkering hebben. Deze berichten worden door ons onderzocht op feiten en vervolgens verwerkt.

Monitoring van de toezicht- en handhavingsactiviteiten

De onderstaande tabellen worden opgenomen vanaf de 3^e tertaalrapportage 2023. Deze tabellen bevatten cijfers tot juli 2023 en voor de vergelijking over geheel 2022. In de aankomende 2^e tertaalrapportage wordt uw commissie ingelicht over het aantal afgeronde fraudeonderzoeken en aantal afgeronde heronderzoeken, op de wijze waarop dat ook in de rapportage van tertaal 1 is gedaan. Om verkeerde prikkels te voorkomen wordt er alleen een doelstelling gesteld op het aantal afgeronde fraudeonderzoeken en afgeronde heronderzoeken en niet op het resultaat van deze onderzoeken of op het aantal verwerkte bestandskoppelingen. Onderaan is een legenda opgenomen.

Fraudeonderzoeken

Fraudeonderzoeken	Afgerond 2022	Afgerond H1 2023	Rechtmatig 2022	Rechtmatig H1 2023	Onrechtmatig 2022	Onrechtmatig H1 2023
Meldingen Rotterdammer	279	352	196	289	80	63
Meldingen collega	420	101	275	40	145	61
Totaal fraudeonderzoeken	696	453	471	329	225	124
Doelstelling 2023	-	850		-	-	-

Fraudeonderzoeken	Beëindigd 2022	Beëindigd H1 2023	Aangepast 2022	Aangepast H1 2023	TV 2022	TV H1 2023	TV-bedrag 2022	TV-bedrag H1 2023
Meldingen Rotterdammer	42	29	20	21	52	41	563.825	314.370
Meldingen collega	95	44	37	15	66	23	199.270	79.455
Totaal fraudeonderzoeken	137	73	57	36	118	64	763.095	393.825

In de bovenstaande tabel is te zien dat het aantal opgepakte meldingen van collega's in 2023 achterloopt op het aantal meldingen van collega's van 2022. Dit vertekent het totaalbeeld, terwijl het aantal fraudeonderzoeken op basis van meldingen van Rotterdammers significant is gestegen. In de herijking van de handhavingsketen wordt er een nauwere samenwerking met werkcoaches en inkomensconsulenten opgezet. In deze herijking is het proces ook veranderd. In 2022 waren er nog werkzaamheden die wel meetelden in deze telling, maar nu elders in de organisatie zijn belegd. Hierdoor lijkt het alsof de productie achterloopt, terwijl dat feitelijk niet is. Zonder deze werkzaamheden zijn er in 2022 162 meldingen van collega's opgepakt. In totaal komt het aantal fraudeonderzoeken uit 2022 inclusief het aantal afgeronde fraudeonderzoeken op basis van aantal meldingen van Rotterdammers dan op 441 afgeronde fraudeonderzoeken.

Bestandskoppelingen

	Afgerond 2022	Afgerond H1 2023	Rechtmatig 2022	Rechtmatig H1 2023	Onrechtmatig 2022	Onrechtmatig H1 2023
Bestandskoppelingen	1.862	755	264	99	1.598	656

	Beëindigd 2022	Beëindigd H1 2023	Aangepast 2022	Aangepast H1 2023	TV 2022	TV H1 2023	TV- bedrag 2022	TV- bedrag H1 2023
Bestandskoppelingen	520	196	797	343	925	346	2.032.690	504.850

Heronderzoek

	Afgerond 2022	Afgerond H1 2023	Rechtmatig 2022	Rechtmatig H1 2023	Onrechtmatig 2022	Onrechtmatig H1 2023
Heronderzoek	2.249	1.086	1939	969	310	125
Doelstelling 2023	-	3.500	-	-	-	-

	Beëindigd 2022	Beëindigd H1 2023	Aangepast 2022	Aangepast H1 2023	TV 2022	TV H1 2023	TV- bedrag 2022	TV- bedrag H1 2023
Heronderzoek	47	10	252	112	114	31	196.220	€ 70.000

Wellicht ten overvloede wil ik graag benadrukken dat een heronderzoek geen fraudeonderzoek is. Een heronderzoek is een periodiek gesprek tussen een inkomensconsulent en een bijstandsgerechtigde om te bespreken of de uitkeringssituatie nog correct is.

Het aantal afgeronde heronderzoeken blijft nog achter op de doelstelling van 3500. Om dit aantal alsnog te halen zijn de volgende twee maatregelen genomen:

- Het werkproces is efficiënter gemaakt;
- Er wordt tijdelijk extra capaciteit ingezet.

Legenda Tabel	
Afgerond	Aantal onderzochte en afgeronde onderzoeken
Rechtmatig	Aantal afgeronde onderzoeken waar de onderzochte situatie geheel rechtmatig was
Onrechtmatig	Aantal afgeronde onderzoeken waar de onderzochte situatie onrechtmatig was
Beëindigd	Aantal beëindigde bijstandsuitkeringen naar aanleiding van een rechtmatigheidsonderzoek
Aangepast	Aantal bijstandsuitkeringen waarbij de hoogte van uitkering is aangepast naar aanleiding van een onderzoek
TV	Aantal opgeboekte terugvorderingen naar aanleiding van een onderzoek
TV in bedrag	Het totale bedrag aan opgeboekte terugvorderingen naar aanleiding van een onderzoek. Dit bedrag is exclusief te realiseren besparingen door beëindiging of verlaging van de uitkering
H1	Eerste halfjaar van 2023 tot en met juni.

Balans in uitvoering

De voornaamste inspanningen worden geleverd om mensen naar werk te begeleiden. Dit jaar zijn er, tot september, 2184 mensen uitgestroomd naar werk. De handhavingsacties hebben als doel om het vertrouwen in een rechtmatig socialezekerheidsstelsel te behouden.

Tot slot

Wij hopen uw commissie hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de huidige stand van zaken van de toezicht- en handhavingsactiviteiten en de wijze waarop vanaf de 3^e tertaalrapportage gerapporteerd gaat worden. Wij verzoeken uw commissie om de toezegging (23bb004652) hiermee als afgedaan te beschouwen.

Met vriendelijke groet,

Tim Versnel MSc
Wethouder Werk, Inkomen, Nationaal Programma Rotterdam Zuid en EU-
arbeidsmigranten